

liko časa in denarja. Ministerstvo deželnega vojništva je tedaj, od več strani siljeno, predrugačilo ta ukaz in dovolilo, da se politični okraj sme razdeliti v posebne okraje za lozanje, če šteje več kot 600 fantov, ki imajo lozat priti, in sicer tako, da se 3 okraji za lozanje naredé, ako je fantov 1200, 4 okraji, če jih je 1800, in 5, če jih je 2400. — Al ta novi ministerski ukaz je pa, kakor večidel vse, kar od sedanje sisteme izhaja, spet le polovičarsk in nikomur ni po volji. Prvič je že to čudno, kako da ministerstvo v zadnji uri, ko so občine in okrajne gosposke večidel pripravljane za rekrutbo končale, do tega pride, da hoče spolniti željo ljudstva. Drugič pa tudi vsakdo vidi, da najbolje in najpripravniše bi bilo vendar to, da ti okraji, kjer so zdaj sodniške gosposke, ostanejo tudi okraji za rekrutbo. Sicer ima razdelitev sedanjih asentnih okrajev še druge napake. Iz vsega je pa spet očitno, da sedanja vladna stranka nima ne le zmožnosti za dobro politiko, marveč da tudi razuma nima za dobro administracijo.

Slovstvene stvari.

Vabilo na naročbo.

Današnji razvoj naroda slovenskega je očitno nanesel potrebo do pravoznanskega časnika. Namenil sem se toraj na svetlo dajati list pod naslovom:

„Pravnik slovenski“,

ako se oglasi dovoljno število naročnikov. Ta list bode prinašal znanstvene članke, razsodbe vseh stopinj, odločbe raznih oblastnij, pomenke o novih postavah in sploh reči segajoče v pravosodje in upravo, tedaj v pravno življenje slovenskega državljana, da se bolje in boljše budi pravna zavest, olajša razsojanje in upravljanje in da naš domači jezik sčasoma zadobi v javnem življenju tisto veljavnost, ktera mu gré po njegovi sedanjosti oliko v prid naroda in pravice.

Vsi izobraženi narodi rabijo svoje jezike v javnih sodiščih in uradih sploh, in ni še preteklo 40 let, kar so naši sosedje Magjari rabili učeni latinski jezik, kterege je dandanašnji popolnoma spodrinil magjarski. Domače jezike rabijo vsi naši bratje in sosedje, Slovenec pa, bistra glava, ne bode hotel zaostati za njimi v lastno škodo, kedar gré za pravico, čast, poštenje, premoženje in celó življenje njegovo, posebno kar se porotne sodbe, ta vrhunec prvosodstva, brez narodnega jezika dostojno vršiti ne morejo. To isto zahteva tudi ustno ravnanje v državljanskih pravnih, ktero se ravnokar postavno snuje in ker so šole sploh s to terjatvo sedanjega časa v tanki zvezi, po šolah pa omika in blagor naroda v vsakem oziru, je raba narodnega jezika živa podoba narodnega blagostanja, narodne sreče in pogoj lepše prihodnosti. Jezik slovenski se bode vpeljal v javno življenje le tadaj, kedar to zahteva narod sam.

Posebno mladim sodnikom, političkim uradnikom, odvetnikom, bilježnikom, županom in porotnikom se hoče sčasoma podati ročna knjiga, s pomočjo ktere bodo lahko in veseli opravljali svoja težka opravila; narod slovenski pa bode z zaupanjem vračeval trud prvega začetka.

„Pravnik slovenski“ bode izhajal od 1. rožnika (junija) letos počenši 1. in 15. dan vsakega meseca (tedaj dvakrat na mesec) na celi tiskani pôli v veliki osmerki in veljá do konca leta 2 gold. na vse strani. Naročnina se naj pošilja podpisanemu v Ljubljano ter jasno zapiše imé, stanovališče in poslednja pošta.

V Ljubljani konec meseca sušca 1870.

Dr. Razlag.

Lepoznanski del.

Smrt Smail-Age Čengića.

Po Ivanu Mažuranić-u, poslovenil Janez Bilc.

(Dalje.)

III.

Truma.

Majhina se dviga truma
Na Cetinju v Gori črnej.
Majhina je, ali hrabra,
V nji je komaj sto junakov.
Niso zbrani ti junaci
Po obličju in lepoti,
Ampak po junaškem srečju,
Kteri vdarit' so pripravni
Ne na deset, da vbežijo,
Le na dva, da jih umorijo;
Kteri umreti so pripravni
Za častiti križ, ki ž njim se križa,
Za križ častni in slobodo zlato.

Čudna truma! ne sobrana,
Ko se druga zbira truma.
Ko drugej ne slišiš tukej:
„Kdor junak je le v klanec!“
„Le v klanec, kdor junak je!“
Ne glasi se skalna jeka.

Ampak kakor duhov tajnik
Glas duhovom vikšim vdanih,
Nočni šept po Gori črnej,
Z ene skale k drugi prhne;
Ter glej čuda! skoz mrak meniš,
Da se oživlja mrzel kamen,
Giblje, leze, dviga glavo,
In iz trde skale močno
Pest molí in nogo krepko,
Ter po mrzlih živcih vroča,
Da krvi mu teče reka.

Vidiš tudi puško dolgo,
Kak se dviga proti nebu,
Al kar krije krilo zvesto
O prepasu, tvojemu očesu
Je zakrito; . . . . in mrak gosti
Ti odvzame nočno bitje;
In vojniki po glasu dalje stopa.

Čas je gluhi temne noči
Jasne zvezde oblak zakriva;
Svitlo orožje noč in plašeč.
Ide truma nočna, temna.
Vitez vrli pa pred trumo,
Da šepa o njem drug drugu
Imenoval bi ga Mirka.

Ide truma, ali kamo?
To zastonj boš trumo prašal.
In zastonj boš prašal bliske,
In zastonj grmeče grome,
Kam drvé se iznad gore?
Ker ti vedno govorijo:
„Ne mi, ne mi, le gromovnik,
Ki mu vsakdo služit' mora!“

Ide truma, kje in kamo?
Sam on vé, ki je nad nami.
Treba, da je velik grešnik,
Na-nj da tako silo stresti
Hoče z neba visočine
Sod njegove pravde večne.